

Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion y Cyfarfod:

Teitl y Grŵp Trawsbleidiol:	Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Lluoedd Arfog a'r Cadetiaid
Dyddiad y cyfarfod:	9 Rhagfyr 2021
Lleoliad:	Cyfarfod rhithwir

Yn bresennol:

Enw:	Teitl:
Darren Millar AS	Cadeirydd a'r Aelod dros Orllewin Clwyd
Natasha Asghar AS	Aelod dros Ddwyrain De Cymru
James Evans AS	Aelod dros Frycheiniog a Sir Faesyfed
Altaf Hussain AS	Aelod dros Orllewin De Cymru
Sam Rowlands AS	Aelod dros Ogledd Cymru
Mike Hedges AS	Aelod dros Ddwyrain Abertawe
Joel James AS	Aelod dros Ganol De Cymru
Peter Fox AS	Aelod dros Sir Fynwy
Millie Taylor	Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru (SSCE Cymru)
James Dunn	Swyddfa Materion Cyn-filwyr (Swyddfa'r Cabinet)
Y Brigadydd Jock Fraser	Y Llynges Frenhinol
Comodor yr Awyrlu Dai Williams	Yr Awyrlu Brenhinol
Neil Kitchiner	GIG Cymru i Gyn-filwyr
Stephen Townley	Swyddog Cyswllt Rhanbarthol y Lluoedd Arfog
Dominic Morgan	Cymdeithas Lluoedd Arfog Wrth Gefn a Chadetiaid (RFCA)
Lee Gonzalez	Swyddfa Joel James AS
Lisa Rawlings	Swyddog Cyswllt Rhanbarthol Cyfamod y Lluoedd Arfog
Cerys Gage	Llywodraeth Cymru
Peter Evans	Llywodraeth Cymru
James Wallice	Swyddfa Samuel Kurtz AS
Ryland Doyle	Swyddfa Mike Hedges AS
Cyrnol Sion Walker	Dirprwy Gomander y 160fed Brigâd
Curtis Shea	Ysgrifenyddiaeth

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:
Alun Davies AS	Is-gadeirydd
Samuel Kurtz AS	Aelod dros Orllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro
Megan Greatrex	Cronfa Cyfamod y Lluoedd Arfog
Llyr Gruffydd AS	Aelod dros Ogledd Cymru
Paul Davies AS	Aelod dros Breseli Sir Benfro

Crynodeb o'r cyfarfod:

1. Cyflwyniadau ac ymddiheuriadau.
2. Y wybodaeth ddiweddaraf ers y cyfarfod blaenorol.
  - a. Ysgrifennodd y grŵp at Lywodraeth Cymru, Esgob Llandaf a Chyngor Caerdydd i hyrwyddo'r digwyddiadau coffáu yn 2022 i nodi 40 mlynedd ers Rhyfel Falkland. Mae digwyddiad cenedlaethol bellach yn cael ei drefnu ynghyd â derbyniad i gyn-filwyr yn y Senedd.
  - b. Cafodd y grŵp y wybodaeth ddiweddaraf am effaith adolygiad amddiffyn Llywodraeth y DU ar Gymru. Roedd hyn yn cynnwys achub Barics Aberhonddu, Barics Hightown Wrecsam yn dod yn gartref i Luoedd y Cymry Brenhinol, y Marchfilwyr Cymreig yn dychwelyd i Gymru a chyflwyno rôl Comisiynydd Cyn-filwyr i Gymru.
  - c. Roedd Aelodau o'r Senedd yn bresennol ar gyfer Patrol Cambria 2021 ym mis Hydref fel rhan o Gynllun Lluoedd Arfog y Senedd.
3. Y wybodaeth ddiweddaraf gan Millie Taylor, Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru.
  - a. Rhoddodd Millie Taylor y diweddaraf i'r grŵp am waith a datblygiad cyffredinol Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru ers y tro diwethaf iddi annerch y grŵp yn y Bumed Senedd.
  - b. Mae Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru wedi tyfu i fod yn dîm o bump, gyda phedwar swyddog rhanbarthol yn gweithio ym mhob rhanbarth o Gymru. Bydd y swyddogion rhanbarthol hyn yn gweithio gydag ysgolion y mae plant milwyr yn eu mynychu.
  - c. Mae pecynnau hyfforddi wedi'u llunio ar gyfer ysgolion a sefydliadau sy'n gweithio gyda phobl ifanc.
  - d. Mae deunyddiau ac adnoddau i gefnogi ysgolion ar gael ar-lein.
  - e. Mae'r swyddogion rhanbarthol wedi bod yn casglu data, yn llunio cynlluniau cyllido ar gyfer awdurdodau lleol a chynlluniau gweithredu i sicrhau yr ymgysylltir â phlant aelodau o'r lluoedd arfog.
  - f. Mae Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru yn cyflwyno strategaeth Ysgolion Cyfeillgar i'r Lluoedd Arfog sy'n cynnwys tair lefel o wobrau i gydnabod ysgolion sy'n gyfeillgar i'r lluoedd arfog.

- g. Awgrymodd Dominic Morgan o'r Gymdeithas Lluoedd Arfog Wrth Gefn a Chadetiaid y byddai cynnal digwyddiadau gwobrwyo i ddathlu'r ysgolion sy'n cyrraedd cerrig milltir penodol yn gam cadarnhaol.
  - h. Diolchodd y Cadeirydd i Millie Taylor am annerch y grŵp.
4. Cyflwyniad gan James Dunn, Swyddfa'r Cabinet, ar Gomisiynydd Cyn-filwyr i Gymru.
- a. Nododd James Dunn ei fod yn croesawu'r cydweithio rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru yn y maes hwn.
  - b. Mae Swyddfa Materion Cyn-filwyr yn rhan o Swyddfa'r Cabinet o dan arweiniad Canghellor Dugiaeth Caerhirfryn. Caiff y gwaith o gyflwyno'r rôl hon ei wneud ar y cyd rhwng Swyddfa'r Cabinet a Swyddfa Cymru.
  - c. Cyflwynwyd y rôl i sicrhau bod y sefyllfa yng Nghymru yn adlewyrchu'r hyn sydd eisoes yn digwydd yn yr Alban, Lloegr a Gogledd Iwerddon, sydd â Chomisiynwyr tebyg.
  - d. Rhagwelir y bydd disgwyl i'r Comisiynydd adrodd i'r Gweinidog dros Gyn-filwyr a Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru. Hefyd, disgwylir i'r Comisiynydd weithio gyda Gweinidogion Llywodraeth Cymru.
  - e. Y trefniadau presennol yw y bydd y Comisiynydd yn ei le erbyn mis Ebrill 2022.
  - f. Ategodd Cerys Gage a Peter Evans o Lywodraeth Cymru sylwadau James Dunn ynghylch cydweithio'n gadarnhaol.
  - g. Croesawodd y Cadeirydd y cydweithio cadarnhaol rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.
  - h. Diolchodd y Cadeirydd i James Dunn am annerch y grŵp.
5. Camau gweithredu
- a. Bydd y Grŵp yn ysgrifennu at y Gweinidog Addysg i ofyn bod y broses o gasglu data ynghylch plant milwyr yng Nghymru yn cael ei gwella. Hefyd, bydd y grŵp yn ceisio sicrwydd y bydd Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid hirdymor i alluogi Cynorthwyo Plant Milwyr yn Ysgolion Cymru i barhau â'i waith.
6. Unrhyw fater arall
- a. Dywedodd Comodor yr Awyrlu Dai Lloyd wrth y grŵp y byddai ymweliad seneddol ag RAF y Fali yn cael ei drefnu.
  - b. Cynigiodd y Brigadydd Jock Fraser HMS Cambria fel lleoliad ar gyfer cyfarfod nesaf y grŵp. Hefyd, bydd cyfle i'r Aelodau ymweld â chanolfan hyfforddi awyr agored y Llynges Frenhinol yn Nhal-y-bont.